

Tăng cường sự lãnh đạo của Tỉnh ủy Quảng Ngãi đối với công tác dân tộc hiện nay

Ngày nhận bài: 06/10/2025 | Ngày phản biện: 07/10/2025 | Ngày xuất bản: 30/10/2025

Tác giả: Đinh Lý Hương (Ủy ban nhân dân xã Ia Chim tỉnh Quảng Ngãi)

Tóm tắt: Dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy Quảng Ngãi, thời gian qua, công tác dân tộc đã đạt được những kết quả tích cực. Qua đó, góp phần củng cố quốc phòng, an ninh, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, xóa đói giảm nghèo, nâng cao đời sống cho đồng bào dân tộc thiểu số... Bài viết phân tích thực trạng Tỉnh ủy Quảng Ngãi lãnh đạo công tác dân tộc hiện nay, chỉ rõ một số hạn chế, bất cập; từ đó, đề xuất một số giải pháp nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Tỉnh ủy Quảng Ngãi đối với công tác dân tộc thời gian tới.

1. Thực trạng Tỉnh ủy Quảng Ngãi lãnh đạo công tác dân tộc hiện nay

Thực hiện Nghị quyết số 202/2025/QH15 của Quốc hội về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh: "Sắp xếp toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của tỉnh Kon Tum và tỉnh Quảng Ngãi thành tỉnh mới có tên gọi là tỉnh Quảng Ngãi. Sau khi sắp xếp, tỉnh Quảng Ngãi có diện tích tự nhiên là 14.832,55 km², quy mô dân số là 2.161.755 người"⁽¹⁾ nhằm tinh gọn bộ máy, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước. Việc sáp nhập nhằm phát huy tiềm năng, thế mạnh của vùng, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh. Công tác tổ chức bộ máy, sắp xếp cán bộ, ổn định đời sống nhân dân đã được triển khai đồng bộ, bảo đảm sự ổn định và phát triển bền vững của tỉnh Quảng Ngãi trong giai đoạn mới.

Trước khi sáp nhập toàn tỉnh Quảng Ngãi có hơn 200.000 người dân tộc thiểu số, chiếm 14,1% dân số toàn tỉnh; trong đó chiếm đa số là đồng bào H'rê và Co. Các dân tộc thiểu số sinh sống chủ yếu ở khu vực miền núi, vùng cao của tỉnh, với 61 xã và 8 thôn, thuộc 5 huyện miền núi là Trà Bồng, Minh Long, Ba Tơ, Sơn Tây, Sơn Hà và 3

huyện đồng bằng là Bình Sơn, Tư Nghĩa, Nghĩa Hành⁽²⁾. Trước khi sáp nhập, tỉnh Kon Tum có 43 dân tộc anh em, tỉnh Quảng Ngãi có 4 dân tộc anh em (Kinh, Cor, Hrê, Xơ Đăng, những dân tộc này Kon Tum hiện tại đều có). Như vậy, sau khi sáp nhập tỉnh Quảng Ngãi và tỉnh Kon Tum, tỉnh Quảng Ngãi (mới) có 43 dân tộc anh em. Trong đó, có 7 dân tộc tại chỗ gồm: Gia Rai, Ba Na, Xơ Đăng, Giẻ Triêng, Brâu, Rơ Măm, Hrê. Ngoài ra còn có các dân tộc từ miền Bắc di cư vào như: Tày, Nùng, Thái, Mường, Thổ, Sán Dìu, Sán Chay, Mông, Dao, Lào, Giáy..., từ miền Trung có các dân tộc như: Cơ Tu, Cor, Vân Kiều, Ra Glai, Cơ Ho, Ê Đê, Tà Ôi..., từ miền Nam có 2 dân tộc là Hoa, Khmer⁽³⁾.

Bám sát Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương về công tác dân tộc; Nghị quyết số 10/NQ-CP ngày 28/1/2022 của Chính phủ ban hành Chiến lược công tác dân tộc giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045... Ban Thường vụ Tỉnh ủy Quảng Ngãi đã lãnh đạo Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành kế hoạch, quyết định nhằm thực hiện chính sách về công tác dân tộc trên địa bàn tỉnh. Cụ thể: Kế hoạch số 28-KH/UBND ngày 22/2/2019 triển khai thực hiện chế độ báo cáo thống kê công tác dân tộc; Quyết định số 1444-QĐ/UBND ngày 16/9/2021 phê duyệt Chương trình hỗ trợ ứng dụng, chuyển giao tiến bộ khoa học và công nghệ thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội nông thôn, miền núi, vùng dân tộc thiểu số tỉnh Quảng Ngãi giai đoạn 2021-2025; Kế hoạch số 51-KH/UBND ngày 6/3/2024 về việc giám sát thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2024 trên địa bàn tỉnh; Kế hoạch số 75-KH/UBND ngày 26/3/2024 về việc thực hiện Tiểu dự án 4: Đào tạo nâng cao năng lực cho cộng đồng và cán bộ triển khai Chương trình ở các cấp thuộc dự án 5, Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi giai đoạn 2021-2030, giai đoạn I: Từ năm 2021 đến năm 2025⁽⁴⁾... Tỉnh ủy Quảng Ngãi luôn chú trọng tuyên truyền, vận động, giáo dục, thuyết phục quần chúng nhân dân thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và Tỉnh ủy về công tác dân tộc bằng những hình thức thiết thực, phù hợp với từng địa bàn, từng đối tượng, tạo sự đồng thuận và thống nhất cao trong nhân dân; tích cực vận động đồng bào nâng cao cảnh giác, không để các thế lực thù địch lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc thông qua vận động đồng bào nâng cao cảnh giác, không để các thế lực thù địch lợi dụng tín ngưỡng, tôn

giáo để chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc, bằng nhiều hình thức linh hoạt, sâu rộng, phù hợp từng vùng, từng đối tượng.

Tỉnh ủy Quảng Ngãi đã tích cực lãnh đạo các tổ chức đảng trực thuộc thực hiện công tác dân tộc. Hoạt động của Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp... luôn bám sát chủ trương về công tác dân tộc đã được Tỉnh ủy đề ra. Các tổ chức đảng trực thuộc thường xuyên giữ mối liên hệ gần gũi với cá nhân, tổ chức tôn giáo. Điển hình như, nhân dịp Đại lễ Vu lan Báo hiếu năm 2025 - Phật lịch 2569, Sở Dân tộc và Tôn giáo tỉnh Quảng Ngãi đã tổ chức nhiều chuyến thăm, chúc mừng Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam tỉnh cùng một số ngôi chùa tiêu biểu trên địa bàn. Đây là hoạt động thường niên nhằm tăng cường công tác quản lý nhà nước về tôn giáo, đồng thời thể hiện sự quan tâm, động viên của chính quyền đối với tăng ni, Phật tử trong tỉnh⁽⁵⁾. Qua đó, đã phát huy tinh thần yêu nước, ý thức, trách nhiệm của đồng bào có đạo trong xây dựng và bảo vệ quê hương, đất nước, đặc biệt chú trọng địa bàn các huyện miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Đồng bào có đạo tích cực hưởng ứng, tham gia các phong trào thi đua yêu nước, cuộc vận động, hoạt động an sinh xã hội, góp phần bảo đảm công tác dân tộc ngày càng đạt hiệu quả cao⁽⁶⁾.

Thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân tỉnh đã thông qua Nghị quyết về chủ trương sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã của tỉnh Quảng Ngãi năm 2025; đặc biệt, chủ trương hợp nhất tỉnh Kon Tum và tỉnh Quảng Ngãi. Các cấp, các ngành, địa phương đang tập trung thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, nhất là việc sắp xếp, tổ chức lại đơn vị hành chính cấp tỉnh, cấp xã và thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp... Đơn vị hành chính tỉnh Quảng Ngãi (mới) sẽ đi vào hoạt động từ ngày 1/9/2025, với diện tích 14.832,548 km² (đạt 296,65% so với tiêu chuẩn), quy mô dân số 2.161.755 người (đạt 154,41% so với tiêu chuẩn), với 96 đơn vị hành chính trực cấp xã⁽⁷⁾.

Bên cạnh đó, hoạt động Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân về công tác dân tộc đã được Tỉnh ủy đặc biệt chú trọng. Trên cơ sở bám sát thực tiễn về trình độ dân trí và đặc điểm, tình hình của từng địa phương, Mặt trận Tổ quốc và

các tổ chức đã đa dạng hóa các hình thức tập hợp đồng bào dân tộc. Nội dung và phương thức công tác dân vận ở vùng đồng bào dân tộc có nhiều đổi mới, dân chủ được phát huy, đa dạng hóa hình thức tập hợp quần chúng, tạo khối đại đoàn kết dân tộc thống nhất. Qua đó, tạo sự chuyển biến tích cực trong nhận thức, hành động của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và Nhân dân về tầm quan trọng của công tác dân vận ở vùng đồng bào DTTS và miền núi⁽⁸⁾. Đồng thời, huy động các nguồn lực tham gia làm tốt công tác dân tộc trên từng lĩnh vực cụ thể. Tính đến hết năm 2024, khu vực miền núi trong tỉnh có 100% xã có đường ô tô đến trung tâm xã được nhựa hóa, cứng hóa; 95,5% thôn, tổ dân phố có nhà sinh hoạt cộng đồng. Tỷ lệ người dân sử dụng điện quốc gia đạt 98%; 91% dân số được sử dụng nước sinh hoạt hợp vệ sinh. Tỷ lệ trường học được kiên cố hóa đạt 100%; 100% trạm y tế có bác sĩ, thôn có nhân viên y tế; 76% trạm y tế đạt chuẩn quốc gia. Trong giai đoạn 2021 - 2023, tỷ lệ hộ nghèo người DTTS trên địa bàn tỉnh giảm bình quân gần 5%/năm, năm 2024 giảm 7%⁽⁹⁾...

Tỉnh ủy Quảng Ngãi lãnh đạo việc củng cố và nâng cao chất lượng hệ thống chính trị cơ sở vùng dân tộc gắn với thực hiện tốt quy chế dân chủ cơ sở thông qua việc tăng cường công tác xây dựng Đảng ở cơ sở, chú trọng phát triển đảng viên là người dân tộc thiểu số, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng... Hệ thống chính trị ở cơ sở ngày càng hoạt động nền nếp, vững vàng, phát huy được vai trò trong tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành tốt chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác dân tộc. Trên cơ sở đó, nâng cao hiệu quả quán triệt thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở gắn với chức năng, nhiệm vụ chuyên môn của từng cơ quan, đơn vị, địa phương. Việc thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở đã đạt được những kết quả tích cực, tạo được sự đồng thuận trong nhân dân. Bên cạnh đó, một trong những điểm sáng trong quá trình thực hiện là việc phát huy vai trò của người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số vận động đồng bào hưởng ứng các chủ trương, chính sách về công tác dân tộc. Chỉ tính riêng năm 2023, người dân đồng thuận đóng góp khoảng 12,8 tỷ đồng và hiến hơn 86 nghìn m² đất để xây dựng nông thôn mới⁽¹⁰⁾.

Tỉnh ủy Quảng Ngãi chú trọng lãnh đạo thực hiện chính sách tín ngưỡng, tôn giáo ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tỉnh ủy Quảng Ngãi đã quán triệt sâu sắc và triển khai hiệu quả các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà

nước về tín ngưỡng, tôn giáo, đặc biệt là Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 3/6/2013 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường và đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác dân vận trong tình hình mới và Luật Tín ngưỡng, tôn giáo (năm 2016). Qua đó, tăng cường công tác quản lý nhà nước, đảm bảo quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của người dân, nhất là đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống chủ yếu ở các huyện miền núi như Ba Tơ, Sơn Hà, Trà Bồng, Minh Long, Tây Trà...

Tỉnh ủy Quảng Ngãi lãnh đạo công tác dân tộc bằng hoạt động kiểm tra, giám sát. Hằng năm, Tỉnh ủy lãnh đạo các cơ quan, đơn vị liên quan, nghiên cứu, xây dựng và ban hành Chương trình kiểm tra, giám sát và chỉ đạo tổ chức thực hiện có hiệu quả các cuộc kiểm tra, giám sát việc chấp hành chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác dân tộc... Nội dung kiểm tra tập trung vào việc thực hiện các chương trình, dự án hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số như: Chương trình 135, Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào DTTS và miền núi giai đoạn 2021-2030, chính sách hỗ trợ đất ở, đất sản xuất, nước sinh hoạt, giáo dục, y tế... Thông qua kiểm tra, giám sát, Tỉnh ủy kịp thời phát hiện những khó khăn, vướng mắc, bất cập trong quá trình triển khai chính sách; đồng thời, chấn chỉnh, xử lý những sai phạm nếu có, nâng cao hiệu quả thực hiện nhiệm vụ chính trị của các tổ chức đảng, chính quyền và cán bộ, đảng viên⁽¹¹⁾.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động lãnh đạo công tác dân tộc của Tỉnh ủy Quảng Ngãi còn tồn tại một số hạn chế, bất cập. Một số cấp ủy đảng, chính quyền ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số chưa quan tâm đúng mức đến việc lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện công tác dân vận. Hệ thống chính trị cơ sở ở một số nơi vùng đồng bào dân tộc thiểu số còn yếu, năng lực quản lý điều hành còn hạn chế, chưa sát dân⁽¹²⁾. Việc cụ thể hóa, thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác dân tộc còn chưa kịp thời, thiếu tính khả thi. Việc kiện toàn tổ chức bộ máy thực hiện công tác dân tộc còn hạn chế và chưa đồng bộ, toàn diện trong nâng cao chất lượng, trình độ, năng lực đội ngũ cán bộ chuyên trách ở địa phương. Năng lực tuyên truyền và triển khai, thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về công tác dân vận, dân tộc của đội ngũ cán bộ còn hạn chế⁽¹³⁾. Công tác phối hợp thực hiện công tác dân tộc giữa các cơ quan, ban, ngành có lúc, có việc chưa chặt chẽ, dẫn đến hiệu quả chưa cao. Mặt

khác, vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, nhất là ở cơ sở trong thực hiện chức năng giám sát, phân biện xã hội về công tác dân tộc chất lượng, hiệu quả chưa cao. Việc phát huy vai trò của người có uy tín, các lực lượng “cốt cán” trong vùng đồng bào dân tộc, tôn giáo có thời điểm còn hạn chế, còn để xảy ra tình trạng tuyên truyền, lợi dụng kích động nhân dân tập trung đông người làm mất an ninh, trật tự. Công tác kiểm tra, giám sát thực hiện công tác dân tộc có lúc, có nơi chưa kịp thời, thường xuyên, dẫn đến việc xử lý yêu cầu, kiến nghị của người dân còn chậm trễ, kéo dài gây bức xúc trong nhân dân; một số công trình, dự án đầu tư chưa hiệu quả, gây thất thoát, bức xúc trong nhân dân⁽¹⁴⁾...

2. Một số giải pháp tăng cường sự lãnh đạo của Tỉnh ủy Quảng Ngãi đối với công tác dân tộc trong thời gian tới

Một là, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy, cán bộ, đảng viên về vai trò, tầm quan trọng của công tác dân tộc.

Để nâng cao nhận thức, trách nhiệm của Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Quảng Ngãi về vai trò, tầm quan trọng của công tác dân tộc cần thông qua việc tổ chức các hội nghị, lớp tập huấn, tọa đàm chuyên đề, quán triệt nghị quyết, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước về công tác dân tộc; đồng thời, ban hành chương trình, kế hoạch hành động cụ thể, giao nhiệm vụ rõ ràng cho từng cấp ủy, cơ quan và cá nhân, gắn với kiểm tra, giám sát thực hiện. Việc nâng cao nhận thức và trách nhiệm này là cần thiết vì công tác dân tộc góp phần củng cố hệ thống chính trị cơ sở, tăng cường đoàn kết dân tộc, kịp thời tháo gỡ khó khăn tại vùng dân tộc thiểu số, bảo đảm ổn định chính trị, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội bền vững trên địa bàn tỉnh.

Trong thời gian tới, Tỉnh ủy Quảng Ngãi cần lãnh đạo, chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, phổ biến các chỉ thị, nghị quyết, kết luận, đề án... của Ban Chấp hành Trung ương, Ban Bí thư, Bộ Chính trị về công tác dân tộc gắn với nhiệm vụ chính trị của tỉnh. Tăng cường công tác tuyên truyền, vận động các tầng lớp nhân dân, thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác dân tộc.

Cấp ủy, chính quyền các cấp tiếp tục triển khai thực hiện tốt Chỉ thị số CT/TW ngày 20/10/2015 về tăng cường và đổi mới công tác dân tộc ở vùng đồng bào dân tộc thiểu

số; Nghị quyết số 10/NQ-CP ngày 28/1/2022 của Chính phủ ban hành Chiến lược công tác dân tộc giai đoạn 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045... Tiếp tục quán triệt, phổ biến sâu rộng các quy định, hướng dẫn của Trung ương, của tỉnh về thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở gắn với thực hiện Nghị quyết Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; Nghị quyết số 04/NQ-TW ngày 30/10/2016 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hoá" trong nội bộ; Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15-5-2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh...

Đồng thời, các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị từ cấp tỉnh đến cấp xã và toàn thể nhân dân cần bám sát quan điểm chỉ đạo tại Đại hội XIII của Đảng, đó là: "Tạo điều kiện cho các tổ chức tôn giáo sinh hoạt đúng quy định của pháp luật; chủ động giúp đỡ, giải quyết các nhu cầu hoạt động tôn giáo, tín ngưỡng, tâm linh của quần chúng, đồng thời chủ động phòng ngừa, kiên quyết đấu tranh với những hành vi lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo để chia rẽ, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Nâng cao năng lực, hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về công tác dân tộc"⁽¹⁵⁾.

Hai là, kiện toàn tổ chức bộ máy thực hiện công tác dân tộc và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ chuyên trách thực hiện công tác dân tộc.

Công tác dân tộc có vai trò đặc biệt quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh ở mỗi địa phương. Ở tỉnh Quảng Ngãi, với đặc điểm có nhiều đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống, nhất là ở các huyện miền núi như Tây Trà, Trà Bồng, Sơn Tây, Sơn Hà, Ba Tư... Vì vậy, để công tác dân tộc đạt hiệu quả cao, các cơ quan, đơn vị liên quan, cần rà soát, đánh giá tổng thể về chức năng, nhiệm vụ và cơ cấu tổ chức của các cơ quan, đơn vị làm công tác dân tộc từ tỉnh đến cơ sở để điều chỉnh, sắp xếp theo hướng tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả. Tỉnh ủy cần quy định rõ lãnh đạo các cơ quan, đơn vị liên quan thực hiện tốt Quyết định số 06/2022/QĐ-UBND ngày 21/8/2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi ban hành Quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Ban Dân tộc tỉnh Quảng Ngãi, đặc biệt chú trọng cơ chế tăng cường phối hợp với các sở, ngành liên quan và các địa phương vùng dân tộc thiểu số.

Để nâng cao hiệu quả thực hiện chính sách dân tộc, Tỉnh ủy cần chủ động đảm bảo sự thống nhất trong chỉ đạo và tổ chức thực hiện thông qua việc phân công rõ ràng đầu mối chủ trì, đồng thời thiết lập cơ chế phối hợp chặt chẽ giữa các cấp, các ngành và địa phương. Cơ quan chủ trì, như Ban Dân tộc Tỉnh, có trách nhiệm tổng hợp, theo dõi và đánh giá tiến độ triển khai, đồng thời phối hợp với các sở, ngành liên quan để triển khai đồng bộ các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, giáo dục và y tế cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Song song đó, cần xây dựng kế hoạch dài hạn hoàn thiện đội ngũ cán bộ dân tộc ở các cấp, bảo đảm cơ chế hoạt động minh bạch, quyền hạn và trách nhiệm rõ ràng, được đào tạo bài bản về chuyên môn và quản lý nhà nước, đồng thời có thẩm quyền thực thi chính sách, giám sát và đánh giá hiệu quả công tác nhằm nâng cao chất lượng triển khai chính sách dân tộc trên địa bàn.

Hiện nay, Tỉnh ủy đã chú trọng tổ chức thực hiện công tác tuyển dụng, đề bạt, bổ nhiệm cán bộ, công chức, viên chức song việc quy hoạch, đào tạo, bố trí và sử dụng cán bộ là người đồng bào dân tộc thiểu số vẫn chưa đảm bảo theo yêu cầu, nhất là cán bộ cơ sở để đảm bảo thực hiện tốt yêu cầu nhiệm vụ chính trị trong giai đoạn mới⁽¹⁶⁾. Vì vậy, thời gian tới cần đẩy mạnh nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác dân tộc. Ưu tiên lựa chọn, tuyển dụng cán bộ là người dân tộc thiểu số, am hiểu phong tục, tập quán địa phương vào làm công tác dân tộc ở cơ sở để nắm bắt tình hình, tâm tư, nguyện vọng của bà con. Song song đó, cần tạo điều kiện để cán bộ được luân chuyển qua thực tiễn, đặc biệt ở các địa bàn trọng điểm. Việc này giúp cán bộ nắm bắt sâu sát tình hình cơ sở, tăng năng lực xử lý tình huống, giải quyết vấn đề. Tỉnh cũng cần có chế độ đãi ngộ thỏa đáng để thu hút và giữ chân cán bộ có năng lực, tâm huyết, nhất là ở vùng sâu, vùng xa.

Để công tác này đạt hiệu quả cao, các cơ quan, tổ chức có liên quan cần bám sát Quyết định số 402/QĐ-TTg ngày 14/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc thiểu số trong thời kỳ mới. Trong đó, chú trọng: "...từng bước hoàn thiện hệ thống chính sách pháp luật, bảo đảm đồng bộ, góp phần nâng cao chất lượng, bảo đảm tỷ lệ hợp lý đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc thiểu số tham gia vào các cơ quan của Nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập từ Trung ương đến cơ sở"⁽¹⁷⁾.

Ba là, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội trong tổ chức thực hiện công tác công tác dân tộc.

Nghiêm chỉnh chấp hành Quyết định số 217-QĐ/TW ngày 12/12/2013 của Ban Chấp hành Trung ương về Quy chế giám sát và phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội; Quyết định số 218-QĐ/TW ngày 12/12/2013 về việc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền. Trong đó, chú trọng: "Phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, quyền và trách nhiệm của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị - xã hội và nhân dân tham gia xây dựng Đảng, chính quyền trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, hiệu lực, hiệu quả quản lý của Nhà nước"⁽¹⁸⁾, sự vào cuộc của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội, các tổ chức xã hội từ tỉnh đến cơ sở. Chú trọng chỉ đạo thực hiện công tác tuyên truyền, vận động gắn với phát động, tổ chức các phong trào thi đua. Phát huy vai trò của người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số để thực hiện tốt công tác tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia thực hiện có hiệu quả phát triển kinh tế - xã hội và đảm bảo an ninh trật tự vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

Đồng thời, đẩy mạnh công tác lãnh đạo, chỉ đạo Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội phối hợp với Thường trực Hội đồng nhân dân, các cơ quan, đơn vị liên quan đẩy mạnh triển khai, thực hiện có hiệu quả Cuộc vận động "Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh" gắn với phong trào "Toàn dân chung sức xây dựng nông thôn mới", "Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc", "Toàn dân tham gia bảo vệ môi trường"...

Bốn là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, kiểm tra, giám sát thực hiện công tác dân tộc đối với chính quyền và cấp ủy, tổ chức đảng trực thuộc.

Tỉnh ủy Quảng Ngãi cần chú trọng lãnh đạo, chỉ đạo các cấp ủy đảng chủ động xây dựng kế hoạch, chương trình kiểm tra, giám sát công tác dân tộc, lồng ghép với kiểm tra, giám sát công tác xây dựng Đảng. Để công tác này đạt hiệu quả, cần nâng cao nhận thức của cấp ủy, tổ chức đảng và ủy ban kiểm tra các cấp, trước hết là người đứng đầu về công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng. Cấp ủy phải gương mẫu thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát; đồng thời, thường xuyên quan tâm tạo

điều kiện để ủy ban kiểm tra các cấp thực hiện tốt nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, thường xuyên cập nhật, bổ sung kiến thức, nhiệm vụ của công tác kiểm tra, giám sát trong công tác dân tộc. Nội dung kiểm tra cần tập trung vào những lĩnh vực “nhạy cảm”, để phát sinh tiêu cực trong công tác tôn giáo, tín ngưỡng, đặc biệt là quản lý đất đai của các cơ sở tôn giáo, việc cấp phép, sử dụng đất và thực hiện chính sách pháp luật liên quan. Cần giám sát việc tổ chức hoạt động tín ngưỡng, đóng góp, vận động tài chính, tránh lợi dụng tôn giáo để trục lợi, truyền đạo trái pháp luật hoặc gây mâu thuẫn trong cộng đồng.

Tỉnh ủy Quảng Ngãi cần chú trọng quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng và sử dụng, phát huy năng lực của cán bộ làm công tác kiểm tra, giám sát theo chiều sâu. Đồng thời, tăng cường sơ kết, tổng kết thực tiễn, rút kinh nghiệm về lãnh đạo công tác dân tộc, đặc biệt giải quyết dứt điểm những tồn tại, hạn chế, khuyết điểm; từ đó, chỉ đạo và quán triệt việc vận dụng những kinh nghiệm đó trong toàn đảng bộ. Đồng thời, định kỳ tiến hành hoạt động sơ kết, tổng kết việc thực hiện công tác dân tộc, biểu dương, khen thưởng những tập thể, cá nhân có thành tích; mặt khác, phê bình, kỷ luật đối với những tập thể, cá nhân chưa làm tốt, để xảy ra sai phạm trong công tác dân tộc./.

Tài liệu tham khảo

- (1) Quốc hội, Nghị quyết số 202/2025/QH15 về việc sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh.
- (2), (9) Quảng Ngãi, Vùng đồng bào dân tộc thiểu số khởi sắc từ chính sách dân tộc, <https://baodantoc.vn/quang-ngai-vung-dong-bao-dtts-khoi-sac-tu-chinh-sach-dan-toc-1732956763949.htm>, ngày 30/11/2024.
- (3) Trần Mai, Quảng Ngãi và Kon Tum sáp nhập, tỉnh Quảng Ngãi mới sẽ có 43 dân tộc anh em, <https://tuoitre.vn/quang-ngai-va-kon-tum-sap-nhap-tinh-quang-ngai-moi-se-co-43-dan-toc-anh-em-20250427160915118.htm>, ngày 27/4/2025.
- (4) Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi, Kế hoạch số 75-KH/UBND ngày 26/3/2024 về việc thực hiện Tiểu dự án 4: Đào tạo nâng cao năng lực cho cộng đồng và cán bộ triển khai Chương trình ở các cấp thuộc dự án 5, Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi giai đoạn 2021 - 2030, giai đoạn I: Từ năm 2021 đến năm 2025.
- (5) Sở Dân tộc và Tôn giáo tỉnh Quảng Ngãi thăm các cơ sở Phật giáo nhân dịp Đại lễ Vu lan Báo hiếu năm 2025 - Phật lịch 2569, <https://sdttg.quangngai.gov.vn/tin-tuc/hoat-dong-cua-ban-dan-toc-tinh/so-dan-toc-va-ton-giao-tinh-quang-ngai-tham-cac-co-so-phat-giao-nhan-dip-dai-le-vu-lan-bao-hieu-nam-2025-phat-lich-2569.html?utm>, ngày 7/9/2025)

- (6) Tập huấn nghiệp vụ cho cán bộ, công chức làm công tác tín ngưỡng, tôn giáo, <https://quangngaitv.vn/tap-huan-nghiep-vu-cho-can-bo-cong-chuc-lam-cong-tac-tin-nguong-ton-giao-1031998.html?gidzl=tuzNU1QcJb7TabTx4x57LjclMtqDIKDPnf8DT5Zk4b2Ln09r3UWOMi35Kt1SkamEmf1KTpVw6>, ngày 28/6/2023.
- (7) Quảng Ngãi thông qua Nghị quyết về sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh, cấp xã, <https://baochinhphu.vn/quang-ngai-thong-qua-nghi-quyet-ve-sap-xep-don-vi-hanh-chinh-cap-tinh-cap-xa-102250428094112825.htm>, ngày 28/4/2025.
- (8), (11), (12), (13), (14), (16) Tỉnh ủy Quảng Ngãi (2025), Báo cáo Số 676 -BC/TU ngày 18/6/2025 Tổng kết 10 năm thực hiện Chỉ thị số 49-CT/TW ngày 20/10/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa XI) về tăng cường và đổi mới công tác dân vận của Đảng ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số, tr.5, 9, 17, 17-18, 18.
- (10) Đổi mới, nâng cao chất lượng thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở, <https://baoquangngai.vn/top-col-1/202312/doi-moi-nang-cao-chat-luong-thuc-hien-quy-che-dan-chu-o-co-so-44a0079/?utm>, ngày 13/12/ 2023.
- (15) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, t.1, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.141.
- (17) Thủ tướng Chính phủ (2016), Quyết định số 402/QĐ-TTg ngày 14/3/2016 phê duyệt Đề án phát triển đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức người dân tộc thiểu số trong thời kỳ mới.
- (18) Ban Chấp hành Trung ương (2013), Quyết định số 218-QĐ/TW ngày 12/12/2013 về việc Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đoàn thể chính trị xã hội và nhân dân tham gia góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền.